

Praha-Žižkov, 16. 6. 2019
P. Jareš

Víc než správné názory *Sk 18, 24 – 28*

Můžeme mít správný názor na Ježíše Krista, ale to ještě nemusí znamenat, že Krista známe. To byl případ Apolla, který přišel do Efezu v době, kdy odtud apoštol Pavel odcestoval. Byl to vzdělaný člověk. Do Efezu přicestoval z egyptského města Alexandrie, které bylo centrem vzdělanosti. Nacházela se tam rozsáhlá knihovna, a také početná židovská komunita. Právě v Alexandrii vznikl ve 3. století před Kristem překlad Starého zákona z hebrejštiny do řečtiny – Septuaginta. Apollos tedy přišel z intelektuálního prostředí. A sám také byl vzdělaný. V řeckém textu stojí, že Apollos byl LOGIOS (v. 24), tedy „vzdělaný“ či „výmluvný“ nebo obojí zároveň. Znal velmi dobře Starý zákon. Doslova se tu o něm píše: „mocný jsa v Písmech“. Věděl o Pánu Ježíši – někdo ho už cestě Pána Ježíše vyučil. O Ježíši mluvil s nemalým nadšením. Lukáš dokonce uvádí, že Apollos o Ježíši učil „přesně“ (v. 25; tak v řečtině). Měl ale jeden nedostatek: **Znal jenom křest Janův**. Jan Křtitel byl předchůdcem Pána Ježíše; připravoval Izrael na setkání s Mesiášem (viz Mt 3; Mk 1, 1 – 11; L 1 a 3, 1 – 22). Jeho poselství znělo: „*Čiňte pokání ...*“ (viz Mt 3, 2; Mk 1, 4; L 3, 3) Nabádal lidi, aby změnili postoj a odvrátili se od svých zlých skutků. Ty, kdo pokání činili, pak Jan na znamení očištění omýval v řece Jordán. To Apollos dobře znal, tomu rozuměl. Byl nejen člověkem vzdělaným, ale nepochybně též člověkem, který se snažil poslouchat Boha. Jan ale mluvil také o tom, že za ním přichází někdo silnější, a ten bude křtít Duchem svatým (Mt 3, 11; Mk 1, 8; L 3, 16; J 1, 33; Sk 1, 5; 11, 15 – 16; viz také 1K 12, 13). Apollos ovšem znal jenom křest Janův. Znal pouze omytí vodou na znamení pokání. Neznal umytí Duchem svatým. Ducha svatého neměl. Nebyl to znovuzrozený člověk (viz J 3, 1 – 21; Tt 3, 5).

Všechno, co Apollos uměl a znal, bylo dobré. Ale nestačilo to k tomu, aby poznal Boha osobně. Nestačilo to, aby vstoupil do Božího království; aby byl druhým opravdu duchovně užitečný. Stav Apolla na počátku našeho příběhu odpovídá stav mnoha lidí, kteří vyrůstali v církevním prostředí. Mají správné informace o Ježíši. Znají i Bibli. Vědí, že člověk se má odvrátit od svých zlých cest. Nemají však Ducha svatého. Anglický kazatel John Wesley (1703 – 1791) byl v podobném stavu dlouhou dobu. Od mládí byl veden k víře, k zachovávaní Božích přikázání. Později též studoval teologii a stal se dokonce anglikánským duchovním. Byl schopen číst si Nový zákon v řečtině. Usiloval o zbožný život. Přesto ale neměl Ducha svatého. Nebyl Božím dítětem, neměl jistotu odpuštění hříchů. Člověk toho může o Kristu hodně vědět a přitom nemusí znát Krista osobně.

Apollos začal veřejně mluvit v efezské synagóze. Zde si ho všiml křesťanský

manželský pár – Priscilla (žena) a Akvila (muž). Na první poslech poznali, že tomuto milému vzdělanci něco schází. Priscilla a Akvila přicestovali do Efezu společně s apoštolem Pavlem. Jejich řemeslem byla výroba stanů (viz Sk 18,3). Snad je významné, že Duch svatý zde použil k poučení vzdělance právě řemeslníky. Tak Duch Boží pracuje; může používat i velmi prosté lidi k tomu, aby poučil lidi vzdělané. Priscilla a Akvila znali Pána Ježíše. Narodili se znovu z Ducha svatého. Pozvali učence k sobě domů a ještě důkladněji (doslova v řečtině: „přesněji“ - verš 26) mu vyložili Boží cestu. Určitě s Apollem mluvili o tom, že člověk se musí narodit znovu. A můžeme se právem domnívat, že skrze službu Priscilly a Akvily Apollos prožil křest Duchem svatým, tedy znovuzrození. Pán Bůh nám posílá do cesty lidi, jejichž prostřednictvím k nám mluví a jejichž prostřednictvím nás vede k hlubšímu poznání Ježíše Krista. Nemusí to být nutně lidé vzdělaní (ale mohou být a velmi). Rozhodující je, zda mají zkušenost s Bohem, s živým Ježíšem Kristem. Narodili se znovu a mluví o Bohu tak, jak je naučil Duch. Již zmíněný John Wesley přišel k poznání Pána Ježíše a ke zkušenosti znovuzrození prostřednictvím křesťanů z ochranovské Jednoty bratrské. Obzvláště se mu věnoval muž jménem Peter Böhler. Až konečně Wesley prožil 24. května 1738 své obrácení.¹ Po setkání s Priscillou a Akvilou Apollos o Ježíši jistě nejen věděl, ale znal ho též osobně.

Z Efezu se pak Apollos vydal do Korintu. Zde už byl křesťanský sbor, který založil apoštol Pavel (viz Sk 18, 1nn). Díky křtu Duchem svatým mohl být nyní Apollos velmi užitečný. V Korintu velmi prospěl těm, kdo už uvěřili. Apoštol Pavel se o této Apollově službě s uznáním zmiňuje (1K 3, 6). Apollos neprospěl korintským věřícím čistě díky svým vědomostem, nýbrž „z milosti Boží“ (doslova „skrze tu milost Boží“ - verš 27). Jeho užitečnost byla Božím darem, byla to práce Ducha svatého. Duch sv. však používal Apollovy znalosti Bible, které tento muž měl už dříve. Čteme tu totiž doslova o tom, že „skrze Písmo“ (verš 28) dokazoval, že Ježíš je Mesiáš. Duch svatý používá i naše vědomosti a schopnosti k oslavení Pána Ježíše. Pouhými znalostmi Bible však Pána Ježíše neoslavíme. Potřebujeme být Duchem svatým omyti a Duchem svatým ovládnuti. Jedině pak můžeme svým životem oslavit Ježíše Krista. Otec poslal Ducha svatého do světa, aby Ježíše Krista oslavil (J 16, 14). A my můžeme Otce o dar Ducha svatého prosit (L 11, 13).

1 Wesley o tom ve svém deníku píše: „Večer jsem šel velmi neochotně do společnosti v Aldersgate Street, kde někdo četl Lutherovu předmluvu k epístole Římanům. Okolo třičtvrtě na devět, když popisoval změnu, kterou Bůh působí v srdci skrze víru v Krista, cítil jsem své srdce podivně rozehřáto. Cítil jsem, že důvěřuji v Krista, samého Krista pro spasení: A bylo mi dáno ujištění, že odstranil *mé* hříchy, i *mé*, a zachránil *mne* od zákona hříchu a smrti.“

(„ In the evening I went very unwillingly to a society in Aldersgate-Street, where one was reading Luther's preface to the Epistle to the Romans. About a quarter before nine, while he was describing the change which God works in the heart through faith in Christ, I felt my heart strangely warmed. I felt I did trust in Christ, Christ alone for salvation: And an assurance was given me, that he had taken away *my* sins, even *mine*, and saved *me* from the law of sin and death.“)